

VATTENSAMLING 2012

Möre Hotell i Torsås kommun den 1 juni 2012.

Minnesanteckningar

Moment 1(8) – Inledning

Håkan Algotsson (Torsås kommun) och Olof Johansson (Kalmarsundskommissionen)

Håkan Algotsson, ordförande i Bruatorpsån, Grisbacken och Brömsebackens vattenråd samt till vardags även kommunstyrelsens ordförande i Torsås kommunför, anger tonen för konferensen ”Vattensamling 2012” med orden ”vattenfrågor är väldigt viktiga frågor”. De är i allra högsta grad framtidsfrågor och en förutsättning för vår miljö, våra livsbetingelser för att leva och bo samt ett hållbart samhälle.

Gällande konferensen säger Håkan A att Olof Johansson, f.d. miljöminister kommer efter mig och har ägnat mycket tid länets vatten. Stellan Hamrin kommer att som moderator för konferensen lotsa oss genom dagen och hälsas välkommen.

Slutligen vänder sig Håkan A till auditoriet och önskar alla välkomna till en intressant och spännande dag samt den vattenresa som ligger framför oss. Välkomna med ett stort utbyta av dagen!

Olof Johansson, ordförande i Kalmarsundskommissionen, 25 år som riksdagsledamot, 11 år som partiledare, 9 års som statsråd ger en återblick på tillkomsten av Kalmarsundskommissionen som tillsattes våren 2006 av Kommunstyrelsen i Kalmar. Uppdraget var att ta fram en konkret plan för de närmaste sex åren. Åtgärder skulle syfta till konkreta insatser för att förbättra miljön i Kalmarsund. Samtliga 7 kustmiljökommuner i Kalmar län ingår i kommissionen, där ideella miljöintresserade krafter i Torsås var pionjärer genom anordnandet av 5 nationella Kustmiljökonferenser som hölls redan 1999.

Olof J kåserar över vad som kan inträffa, när en rikspolitiker på genomresa i Torsås kommun blir stannad av polisen av en f.d. kollega till Håkan A och inte tillräckligt snabbt hinner hitta knappen till det eldrivna fönstret i bilen. Månde denna rikspolitiker vara påverkad av alkohol?! Tanken och frågan är givetvis nekande samt självklart preskriberad.

Olof J framhåller vikten och kraften i den process där människor med visioner och tankar sluter sig samman för att arbeta mot ett gemensamt mål. Detta genererar en dynamisk kraft som skapar ringar ”på vattnet” och slutligen kan nå den byråkratiska sfären såväl lokalt, regionalt som nationellt. Det är enligt Olof J helt självklart och naturligt med mänskligt medborgerligt engagemang. Att detta mänskligt medborgerliga engagemang sedan krockar

med den byråkratiska kulturen är både naturligt och självklart, eftersom de båda utgör varandras ytterligheter och motpoler.

Vidare kåserar Olof J om vad som hände den 16 juni 1994, då den dåvarande statsministern Carl Bild kontaktar Olof J och uttalar orden ”jag vägrar att åka till Korfu som expeditionsminister”. Samtalet herrarna emellan är viktigt och kommer troligtvis att återfinnas i Olof J kommande memoarer ”En grön historia” och innebar i korthet att han lämnade regeringen sommaren 1994 i protest mot byggandet av Öresundsbron, som han länge motarbetat. Samtidigt undvek Olof J att låta regeringen spricka till följd av frågan, genom att göra sin avskedsansökan till en personlig protest medan de tre övriga centerpartisterna i regeringen satt kvar.

Vattensamling 2012 är och blir ett uttryck för det engagerade folket, en dörröppnare gentemot byråkraterna och politikerna i departement och statliga verk samt institutioner i Stockholm som sitter på de ekonomiska resurserna för förverkligandet av fotfolkets engagemang. Vad vi lokalt håller på med måste berättas för fotfolket på miljödagarna säger Olof J.

Stellan Hamrin, är moderator för vattensamling 2012, limnolog med ett förflutet som sakkunnig på både miljödepartementet, Naturvårdsverket och Fiskeriverket samt forskare inom fiskefrågor och restaurering av sjöar och vattendrag som specialområde.

Stellan H berättar vad som hänt i Timmernabbsviken, en plats som han är mycket väl förtrogen med sedan lång tid tillbaka och kan därför med egen erfarenhet se hur vatten- och fiskeförhållanden förändrats över tid. Från en klar vik med goda siktdjup, god tillgång på fisk samt begränsad mängd vass och algbloomning blev Timmernabbsviken snabbt igenväxt. Under senare tid har det dock skett en viss förbättring till följd av åtgärder inom jordbruket.

Stellan H säger vidare att fiskebeståndets sammansättning säger en hel del om ett havs och sjöars tillstånd. När ett vattensystem har ett gott bestånd av varierande storlek på rovfiskar och skräpfisk är vattensystemet i balans. Ett vattensystem kan under lång tid upprätthålla ett fungerande ekosystem, där fiskar, alger, kräftdjur och sjöväxter fungerar i samverkan, men när sedan år av tillförsel av näringssalter till slut faller sitt utslag, sker saker i snabb följd och ett ekosystem slås snabbt ut.

Orsakerna är givetvis många till den uppkomna situationen i Kalmarsund och Östersjön som ligger oss närmast geografiskt. Viktiga faktorer som inte kan bortförklaras är produktionen inom jord- och skogsbruk. Dock finns det även en hel del återstående problem och aktörer som medverkar till den uppkomna negativa situationen, men naturligtvis lite knepigare att åtgärda.

Stellan påpekar även hur viktigt det är att även kartlägga och registrera statusen i små och medelstora vattendrag för att få en helhetssyn av miljöförhållandena. Oavsett hur små insatser av miljöförbättrande åtgärder kan te sig, så ger de alltid synbara resultat.